

[Stæhr Johansen.]

malt det bedste, at man følger de sædvanlige kanaler på dette område, og en af motiveringerne for, at man ved den forhandling, der fandt sted på rigsdagen sidste år, koncentrerede sig om de store virksomheder, var for det første, at de er lettere at kontrolere, men også at man derigennem kunne bidrage til, at der gennem de sædvanlige kreditinstitutioner kunne gives de mindre virksomheder, landbrug o. s. v., lån ad de sædvanlige kanaler. Det var en af motiveringerne, og når man ser på de beholdninger, bankerne har haft i det forløbne år, synes jeg ikke, der er de kreditproblemer, som der vel nok var på et vist tidspunkt for et par år siden.

Jeg mener derfor, at dette forslag i sig selv er med til at udvide kreditvirksomheden i landet på en måde, som jeg i hvert fald ikke er tilhænger af: § 2 må jeg derfor også i henhold til de bemærkninger, jeg allerede er kommet med, afvise, idet jeg afgjort mener, at det er en fordel for landet, set på længere sigt, at de penge, som kommer ind — efterhånden som de lån, der er givet, bliver afbetalt —, bliver ført over til afskrivning på reguleringskontoen med nationalbanken. Jeg tror, det er den sundeste politik at føre på dette område, og det er den politik, der skal føres af staten.

Oluf Pedersen: Det er næppe nogen skade til, om man her i rigsdagen, når man drøfter finansieringsproblemer, gør sig to grundsatninger klar, som man nu engang bliver nødt til at respektere. For det første: hvis staten yder lån til lav rente, bliver resultatet, at forskellen imellem den lave rente, staten yder lån til, og den rente, staten selv skal betale, må betales af andre. Det betyder altså ikke, at man får penge til givende; når der ydes lån til lav rente, betyder det, at andre betaler. Det er ikke højfinansien, der kommer til at betale, det er skatteyderne.

Dernæst — hvad jeg nu hørte til min overraskelse, at det ærede medlem hr. Krag åbenbart ikke er klar over —: man kan ikke ved som her foreslået at øge kreditten få mere kredit ud i erhvervslivet, for takket være den pengepolitik, der føres, vil nationalbanken eller staten være nødt til en tilsvarende indskrænkning. Der er oven i købet herom truffet en overenskomst mellem regeringen og nationalbanken, hvorefter

regeringen har forpligtet sig til, at staten skal være neutral med hensyn til pengeproblemet. Når man er klar over dette, bliver man ikke så imponeret over det stykke valgfæsk, vi her præsenteres for, hvorved man foreslår at yde lån til forholdsvis lav rente.

Jeg var i går inde på det problem og skal ikke gentage, hvad jeg sagde i går, men må henvise ærede medlemmer til at læse det. Jeg gjorde gældende, at den danske stat låner til meget højere rente, end man gør i andre lande, dobbelt så høj rente som man låner til i Norge, Sverige og De Forenede Stater, og jeg tror, at når den danske stat må låne til så høj rente, står det i forbindelse med den pengeudpumpningspolitik, den statsfinansiering, vi gennemfører her i landet. Nu kan det lyde kønt, når man f. eks. siger: ja, men man låner her ud til 4½ pct., det er jo en lav rente i forhold til de 6 pct., som er det almindelige her i landet. Hvis man imidlertid ikke havde statsfinansiering men havde en naturlig rente, ville den antagelig ligge på 3—4 pct. — for Norge og Sverige og De Forenede Stater endda under —, og så er 4½ pct. en høj rente.

Altså: først fører man en politik med billige lån, der driver renten op, og det lader man skatteyderne betale, og så kommer man bagefter og hjælper dem. Ved hele den forestilling med de dyre penge er det højfinansien, der tager gevinsten; det er det, de radikale foreslår — måske bevidst, det ved jeg ikke —, men jeg tror i alt fald, at selv de radikale må være klar over, at der, når man giver kredit ved statsfinansiering, må ske en tilsvarende indskrænkning i den private kredit, hvis et lands pengevæsen skal holdes i orden.

Derfor tror jeg, det vil være klogt — hvad regeringspartierne var inde på, før de blev regeringspartier —, om Marshallpengene afskrives, så at de, når de har været brugt og går ind som renter og afdrag, ikke går til ny finansiering.

Det ærede medlem hr. Aage Fogh sagde, at det ville være en fordel, om denne administration kunne lægges ud til amterne. Rent umiddelbart lyder dette taltalende — det er meget besværligt at administrere igennem finansministeriet —, men skal vi nu alligevel ikke holde os til, at statsmidler skal administreres gennem finansministeriet. Jeg tror ikke, det er noget godt princip, at det skal gå gennem amterne. Det kan vel